

ხალგაზრდა ვეროელი

1921 წლის
[სტალინი]

შაბათი
7
ივლისი
№ 76 (11562)
1990

საბჭოთა საზოგადოებრივი პოლიტიკური გაზეთი შპს : კაპ.

საინფორმაციო ცნობა

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXVIII ყრილობა

საქ. მ. კ. მარქსის
სახ. რესპუბ.
ბიბლიოთეკა

1990 წლის 4 ივლისს დილის სხდომაზე თავმჯდომარეობდა ი. კ. პოლოზკოვი — რსფსრ კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი.

ყრილობაზე დაიწყო კამათი განხილული საკითხების გამო. მონაწილეთა წინაშე გამოვიდნენ: ს. ი. გურენკო — უკრაინის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, ა. ი. სკორიკოვი — სტავროპოლის მხარის „ყარა-ჩაი-ჩერქეზშენის“ ტრესტის მემონტაჟეთა ბრიგადირი, ა. ა. პორუტნიკოვი — პენზის ოლქის ზემეტყინოს რაიონის საბჭოთა მეურნეობა „კირილოვსკის“ დირექტორი, ი. ა. პრუდომოვი — სკკპ მოსკოვის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი, ი. ა. პესკოვი — როსტოვის ოლქის საწარმოო გაერთიანება „როსტ-სოფლმანქანის“ გენერალური დირექტორი, ი. ა. კარიშოვი — უზბეკეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, უზბეკეთის სს რესპუბლიკის პრეზიდენტი, ი. ვ. არხიპოვი — ვოლოგდის ოლქის ჩერეპოვეცის სსრ კავშირის 50 წლისთავის სახელობის მეტალურგიული კომბინატის ზეინკალთა ბრიგადირი, ბ. ვ. გიდასპოვი — სკკპ ლენინგრადის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, გ. გ. გუმბარიძე — საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე, ე. ე. სოკოლოვი — ბელოუსის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, ბ. მ. ბელოუსოვი — სსრ კავშირის თავდაცვითი მრეწველობის მინისტრი, ნ. ა. ნაზარბაევი — ყაზახეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, ყაზახეთის სსრ პრეზიდენტი, ო. ა. აზიშოვი — ტაჯიკეთის სსრ დუშანბეს მსუბუქი ტექსტილის საწარმოს მძღოლი, ა. ბ. გალაშოვი — სკკპ ჩრდილოეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, ჩრდილოეთ ოსეთის ასს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე, ვ. ი. პეროვი — სკკპ მოსკოვის ოლქის კალინინგრადის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი, ა. ი. ტეპლენიჩევი — ლიბეცის ოლქის ნოვოლიბეცის ი. ვ. ანდროპოვის სახელობის მეტალურგიული კომბინატის პარტკომის მდივანი, ნ. ი. შლიაგა — საბჭოთა არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მთავარი პოლიტიკური სამმართველოს უფროსის პირველი მოადგილე.

შესვენების შემდეგ სხდომაზე თავმჯდომარეობდა ი. ა. კარიშოვი — უზბეკეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, უზბეკეთის სსრ პრეზიდენტი. მოხსენებათა გამო კამათში მონაწილეობდნენ: ა. თ. პონომარიოვი — სკკპ ბელგოროდის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, სახალხო დემუტატთა საოლქო საბჭოს თავმჯდომარე, ა. ე. შუტილევი — სკკპ კიროვის ოლქის საბჭოთა რაიკომის მეორე მდივანი, მ. გ. ალიევი — სკკპ დაღესტნის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი, ვ. ა. სტაროდუბცევი — ნოვომოსკოვსკის რაიონის ლე-

ნინის სახელობის ჯიშისანაშენე კოლმეურნეობის თავმჯდომარე, ტულის ოლქის აგროსამრეწველო გაერთიანება „ნოვომოსკოვსკის“ თავმჯდომარე, ა. ა. პოპოვი — იაკუტიის ასს რესპუბლიკის სკკპ სუნტარის რაიკომის პირველი მდივანი, მ. შ. ბუროკიავიჩიუხი — ლიტვის კომპარტიის (სკკპ) ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, გ. ა. იაგოდინი — სსრ კავშირის სახალხო განათლების სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე, ბ. პ. გუსელებოვი — „ახალგაზრდა კომუნისტთა“ ჯგუფის კოორდინატორი, სვერდლოვსკის საინჟინრო-პედაგოგიური ინსტიტუტის დოცენტი, ა. ნ. მუტალიბოვი — აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, ნ. ნ. სიდორკინი — მურმანსკის ოლქის „ნორილსკი ნიკელის“ კონცერნის სამთო-მეტალურგიული კომბინატის „პეჩენგანიელის“ პარტკომის მდივანი, ვ. ნ. შვედი — ლიტვის კომპარტიის (სკკპ) ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი, ლ. ი. აბალკინი — სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე.

საღამოს სხდომაზე ყრილობამ დაამტკიცა პარტიული დოკუმენტების პროექტების მომზადებული კომისიების შექმნა.

5 ივლისს ყრილობა მუშაობას განაგრძობდა სკკპ საქმიანობის ძირითად მიმართულებათა სექციებში.

1990 წლის 5 ივლისს მუშაობა განაგრძო საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXVIII ყრილობამ.

ყრილობის წინა სხდომაზე შექმნილ სექციებში მიმდინარეობდა დისკუსია პარტიის ორგანიზაციულ-პოლიტიკური განახლების, მისი იდეოლოგიური მუშაობის სრულყოფის, საბჭოებთან, საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ორგანიზაციებთან და მოძრაობებთან ურთიერთობის საკითხებზე.

დიდი დაფიქრებით, აწონ-დაწონილად განიხილავდნენ თანამედროვე ეტაპზე საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ეროვნული პოლიტიკის საკითხებს.

მწვავე პოლემიკა მიმდინარეობდა გარდაქმნის პერიოდში პარტიის სოციალურ-ეკონომიკური და აგრარული პოლიტიკის პრობლემებზე.

ყოველმხრივ განხილეს და ღრმად გაანალიზეს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის საერთაშორისო საქმიანობა, რომლის მიზანია საზღვარგარეთის პროგრესულ პარტიებთან და მოძრაობებთან მისი ურთიერთობის განვითარება და განმტკიცება.

დელეგატთა მიერ შემუშავებულ რეკომენდაციებსა და წინადადებებს განიხილავდნენ ყრილობის პლენარულ სხდომაზე.

დაბადების დღეს გილოცავთ, თეატრო!

...ჩერკეზობით საბავშვო თეატრის „თეთრი ცხენის“ ანკეტაში მხოლოდ ორი შევსებული გრაფაა: დაბადების ადგილი — თბილისის აკაკი ხორავას სახელობის ხელოვნების მუშათა სახლის სცენა, „მშობლები“ — საქართველოს საბავშვო ფონდი, გაერთიანება „ივერია“ — კომპლექსი და საქართველოს მშვიდობის ფონდი.

დაბადების დღე აღინიშნა პრემიებით — მიუნიციპალიტეტის „პაპა ანუტუევი“ ნუ დარბაზში! ახალი თეატრის პირველი სპექტაკლისათვის უსიკა დაწერა კომპოზიტორმა ჭარბი მაღალაშვილმა. პიესის ავტორები არიან თემურ ჭანტურიშვილი და გია კაპარაძე. ცეკვები დადგა რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტმა თამაზ ვაშაყიძემ, ქორეოგრაფის ასისტენტია გონა ბულაშვილი, მხატვარი — ნინო ჩიტაშვილი, მენეჯერი — ნანა პაველიძე.

ჩვენი თეატრის მსახიობები

თხუთმეტი თბილისელი მოსწავლეა — თქვა თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელმა და რეჟისორმა ალექსანდრე თეატრამ. — პრემიერის თემა თანამედროვეობას ეხმანება: მხოლოდ სიყვარული იხსნის სამყაროს „პაპა“ ეს არის საინტერესო მუსიკალური მოთხრობა პრინცისა და პრინცესას საათუთ გრძნობებზე, რომელთა დიდგვაროვანი მშობლები ოდითგანვე მტრობდნენ ერთმანეთს.

ახალი თეატრი იწყებს დიდ შემოქმედებით ცხოვრებას. აგვისტოში იგი მიიღებს მონაწილეობას საბავშვო თეატრების საერთაშორისო ფესტივალში, ორი თვის შემდეგ კი პირველად გაუმგზავრება საგასტროლოდ საზღვარგარეთ. ბედნიერ მოგზაურობას გისურვებთ, „თეთრი ცხენო“!

განადი დიორბანდი,
საქანდორმის კორ.
ნ. ედიშარაშვილის ფოტო.

ოთხი დღე თბილისში

ყოველთვის ვესადაგებოდით დროსა და ადგილის მოთხოვნებს, ამიტომაც ჩვენი საზოგადოება არსებობის 7 საუკუნეს ითვლის, — მითხრა გულმოდგინებით იტალიის ნაციონალური კონფედერაციის პრეზიდენტმა ბატონმა ფრანკესკო ჩანელამ, რომელიც ახლახანს სტუმრობდა ჩვენს ქალაქში. მასთან ერთად თბილისში ჩამოვიდნენ: ვიცე-პრეზიდენტი პოლბატონი მარგარეტ სანეზი, პრეზიდენტის მრჩეველები: ბატონი არმანდო გალუტა, ბატონი ენცო ფანი და კონფედერაციის ყოველთვის ერთგული „ჩივიტა დე ლამორეს“ მთავარი რედაქტორი ბატონი ვალდემარო კასინი. მათ თან ახლდათ საბჭოთა კავშირის განმრთვლობის სამინისტროს სამედიცინო რეაბილიტაციისა და ფიზიკური თერაპიის განყოფილების გამგე, გულმოდგინების საზოგადოების საპატიო წევრი, მილანის სამედიცინო ინსტიტუტის პროფესორი გიორგი გიგინეიშვილი.

სამი წლის წინ სწორედ ბატონი გიორგი იყო ფლორენციაში მედიკოსთა იმ კონგრესზე, რომელზედაც ამ ურთიერთობის სურვილი და სამომავლო შეხვედრების კონტურები გამოისახა. და აი ახლა, ბატონმა ფრანკესკო ჩანელამ და საპატიო წევრმა მოწვევებისა და განმრთვლობის ფონდის თავმჯდომარემ აკადემიკოსმა სიმონ ზეინინგერმა ხელი მოსწერეს ურთიერთთანამშრომლობის ხელშეკრულებას.

გულმოდგინების საზოგადოების დაარსება იტალიაში წმინდა პეტრი წამებულის სახელთანაა დაკავშირებული.

1224 წელს შექმნილი საზოგადოება დღესაც უდიდესი პარტიის-რეიონისა და ნდობით სარგებლობს როგორც იტალიაში, ასევე მთელს მსოფლიოში. ახლა ნაციონალური ორთაერთობის 450 საზოგადოება და 360 დონორთა ჯგუფი „მიზიკორდია“ სულ 600000 წილის აკრძიანებს.

ქვემოთქმულების სპექტრი მრავალმხრივია: ინვალიდები, უპატრონო ბავშვები, პარტიკულები, ნარკოზომები... შესაძლებლობები დიდი აქვს, რაც შეეხება გასამრჩელოს, ანაზღაურებას, „მიზიკორდია“ კონსტრუქციაში სწერია: გულმოდგინების ძმებს ეკრძალებათ მიიღონ ყოველგვარი საფასური, ჰქონდეს გარდა.

თბილისში ყოფნისას სტუმრები მიიღეს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოში, საქმეების საუბარში გაიმართა რესპუბლიკის განმართვლობის მინისტრთან ირაკლი მენაღარიშვილთან, სტუმრები მიიღო და ესაუბრა უწმინდესმა და უნეტარესმა, სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქმა ილია II.

იტალიელებმა დაათვალიერეს თბილისის ღრისშესანიშნაობანი. „მიზიკორდიას“ თანამშრომლობას ქართველ მედიკოსებთან უადრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი რესპუბლიკისათვის. პერსპექტივა დიდია: სამედიცინო აპარატურის ერთობლივი საფარში, სამკურნალო ბაზების გადამამუშავებელი ფარმაცევტული ქარხანა, რესპუბლიკის მინერალური წყლების ექსპორტი... ჩვენი ადრევე საუბარი იმაზე, თუ კერძოდ რა მიმართულებით მოხდება შეთანხმება, მაგრამ ის კი ცხადია, რომ ასეთი შეხვედრების და პირადი კონტაქტების გარეშე არ არსებობს რეალური პერსპექტივა.

ოთხი დღე იყვნენ თბილისში იტალიელი სტუმრები. ამ მცირე დროში ძნელია შეაბუქდეთ შეგქმნას ხალხზე, მათ ყოფაზე, პრობლემებზე, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, გამოშვებულებისას მათი საერთო სურვილი ჩვენს ქალაქში კვლავ დაბრუნება იყო.

ნათია რუხაძე

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, მეცნიერებათა აკადემიის, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ძალისხმევით, იუნესკოს საერთაშორისო ორგანიზაციასთან შეთანხმებით, კიდევ ერთი დიდი საქმე გაკეთდა: ჩამოყალიბდა ქართველოლოგიური საზოგადოება სკოლა-სემინარი თბილისის უნივერსიტეტის ბაზაზე.

სკოლა-სემინარი ხელმძღვანელობს თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში შექმნილი საორგანიზაციო კომიტეტი, რომლის თავმჯდომარეა აკადემიკოსი ნოდარ ამალაშვილი, თვმჯდომარის მოადგილეა ისუ პროტოქტორი, პროფესორი ელგუჯა ხინთიბიძე.

ახლახანს უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში სკოლა-სემინარი საზეიმოდ გაიხსნა: სიტყვები გამოვიდნენ პროფესორი ელგუჯა ხინთიბიძე, აკადემიკოსი თამაზ გამყრელიძე, განათლების მინისტრი გურამ ენუქიძე, აკადემიკოსი ანდრია აფაქიძე, უნივერსიტეტის პრორექტორი ნოდარ კეკელიძე.

ჩვენ ვთხოვეთ ბატონ ელგუჯა ხინთიბიძეს რამდენიმე სიტყვა ეთქვა საზოგადო სკოლის შესახებ:

მსოფლიოში მრავალი საზოგადოება სკოლა არსებობს. საბერძნეთში მოქმედებს იონური ცენტრი, სადაც ზაფხულში მსურველებს ასწავლიან ბერძნულ ენას და კულტურას, ბულგარეთში ამ ტიპის სლავისტიკის ცენტრია და ა. შ. ქართველოლოგიური სკოლა მუდმივმოქმედებს იქნება. ვიმუშაოებთ ზაფხულობით, დასაწყისისათვის ორ წელიწადში ერთხელ...

სკოლის მსმენელები ჯგუფებად იქნებიან დაყოფილი. ენის სწავლებას კურორებს გაუწევს თბილისის უნივერსიტეტის ახალი ქართული ენის კათედრა. მასწავლებ-

ლებად მოწვევულები არიან უნივერსიტეტისა და მეცნიერებათა აკადემიის საუკეთესო სპეციალისტები.

ქართველოლოგიის სხვადასხვა დარგით დაინტერესებული მსმენელებისათვის ჩატარდება ლექციები ქართული ენის, ქართული ლიტერატურის, საქართველოს არქეოლოგიის და ისტორიის, ქართული მუსიკის, ქართული ხელოვნების, ქართული ზემოქმედებების და სხვა საკითხებზე.

ქართველოლოგიური სკოლა-სემინარი

სკოლის საორგანიზაციო კომიტეტმა საინტერესო კულტურული პროგრამის შედგენაზე იზრუნა. მსმენელთათვის ნაწევრები იქნება ქართული ფილმები სათანადო კომენტარებით, შეხვედრები შემოქმედებით კოლექტივებს, დღესწერებში სპექტაკლებს, კონცერტებს. დათვალიერებენ სამხატვრო სლონებსა და საქართველოს მუზეუმებს. დასვენების დღეებში იმოგზაურებენ საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში: კახეთში, სვანეთში, ქუთაისსა და ვანში, ბათუმსა და ქობულეთში, ბორჯომსა და ვარძიასში...

ქართველოლოგიური სკოლა-სემინარის არსებობა ალბათ, იმითაც არის განპირობებული, რომ ქართველი ხალხის ბუნება, ხასიათი, ზნე-ჩვეულებანი სწორად იქნეს გააზრებული მსოფლიო კულტურულ ცენტრებში, რაც აუცილებელია დღევანდელი საქართვე-

ლოსათვის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

— 1985 წელს ლენინგრადში ყოფნის დროს მოვესმინე ანსამბლ „რუსთავს“. ძალიან შემეყვარა ქართული მუსიკა, შემდეგ სამი დღით ჩამოვედი თბილისში, ნახანა ფანტასტიკური შთაბეჭდი-

ელობის და კიდევ უფრო მეტად, მისი მომავლისათვის.

მოვუსმინოთ სკოლა-სემინარის მსმენელებს:

მარი ჯონსონი — სოპრანო
კოლეჯის ინგლისური ენის მასწავლებელი:

მეცნიერება ვარსკვლავი, რომლის ცენტრში გამოსახულია ჩვენი პლანეტა — თბილისის ლენინის რაიონის მოსწავლე ახალგაზრდობის სახლთან არსებული ესპერანტო-კლუბის „ფლოროს“ („ყვავილი“) ემბლემა. ეს შეიძლება ვინმეს პრეტენზიულად მოეჩვენოს, მხოლოდ არა კლუბის 40 წევრსა და მის ხელმძღვანელს ლამაზა ცუცქერიძეს. — დღეს, როცა ასე ძლიერია დაქსაქსულობის, შიშისა და მომავლის ურწმუნოების ტენდენციები, ესპერანტოს ენა შეიძლება დიდი გამაერთიანებელი ძალა გახდეს. — ამბობს ქალბატონი ლამაზა. — 1887 წელს პოლონელი ექიმის ლუდვიკ ზამენჰოფის მიერ შექმნილ პლანეტისათვის ერთიანი ენაზე ზომ ამჟამად 10 მილიონზე მეტი კაცი ლაპარაკობს. ჩვენ ვცდილობთ, უწინარეს ყოვლისა, ჩვენი მშობლიური კულტურისა და ენის — ქართულის მეშვეობით ვახიზავთ ბავშვები მსოფლიო კულტურისკენ.

„ფლოროს“ — იმედის მეგობარი პარსკვლავი

რის მიღწევებს, დღეს ესპერანტოზე გამოდის ასზე მეტი გაზეთი და ჟურნალი. ამ ენაზე თარგმნილია რუსთაველის, სერგანტის, მოლიერისა და შექსპირის, ლევ ტოლსტოის შედევრები. თავისი მწყობრი სტრუქტურის წყალობით ესპერანტო, ჩვენი დსკვირებით, უფროა შესაფერის ბავშვებს, ლოგიკურ აზროვნებას, უფროა შესაფერის პორობონს, უფროა შესაფერის ლიტერატურის სივრცეში. კლუბის დევიზია თავისუფლება, ჰუმანიზმი, მეგობრობა. ეს აბსტრაქტული ცნებები ესპერანტოს საშუალებით აქ კონკრეტულდება იქნეს. და მას შეიცავს კლუბ „ფლოროს“ მშვიდობისმყვანი საქმიანობა, ცდა, რომ დაძლიონ ადამიანთა შორის გაუცხოების ბარიერები, ქართული კულტურის პროპაგანდა საზღვარგარეთ. ამ კლუბში ბავშვები სწავლობენ არა მარტო ენას, არამედ ეუფლებიან ცეკვისა და სიმღერის ხელოვნებას. მათ მიერ მომზადებული ორსაათიანი ლიტერატურულ-მუსიკალური კომპოზიციით ისინი გამოდიან საქველმოქმედო კონცერტებზე, მათ შორის საზღვარგარეთის აუდიტორიის წინაშე. „ფლოროს“ ვილინოუსში წამართული ესპერანტისტთა კონკურსის „მუზა-80“-ის გამარჯვებული, 1987 წელს ვარშავაში ესპერანტისტთა მსოფლიო კონგრესის, 1988 წელს ბუდაპეშტში საერთაშორისო ორგანიზაციის „მშვიდობისათვის ესპერანტისტთა მოძრაობის“ მე-11 გენერალური კონგრესის (ამ

ორგანიზაციის პრეზიდენტის იმრე პეტეისგან მიღებული მადლიერების წერილი ბავშვების განსაკუთრებული სიამაყის საგანია), ბულგარეთში ესპერანტისტთა მე-6 კონგრესის მონაწილეა. ახლა კლუბის წევრები ემზადებიან გერმანიაში გასამგზავრებად და სწავლობენ ესპერანტოზე უკვე დიდი „ფიქსირებული“ წყვეტებს (თარგმანი ზურაბ მაყაშვილისა). სხვათა შორის, „ფლოროს“ წევრები ამ წიგნის პირველი მკითხველები გახდნენ, როცა მიიღეს საავტორო ეგზემპლარი მათი შრომის პატივისცემის ნიშნად ნაჩუქრების წარწერით. „ესპერანტო“ — ნიშნავს „მოიმედეს“. კლუბ „ფლოროს“ წევრები არ კარგავენ ბედნიერ და პარმონიულ აღსავსე სამყაროს იმედს, სამყაროს, რომლის გაბატონებული ფერი იქნება სიცოცხლის მწვანე ფერი. ამიტომ ზომ არ აირჩიეს მათ თავიანთ ემბლემად მწვანე ვარსკვლავი, რომლის ცენტრში ჩვენი პლანეტაა? **მარიანა რონდელი, საქინფორმის კორ.**

გახსენება

გელა რუხაძე იმ დღესაც, ჩვეულებრივად, მეგობრებთან ერთად იყო. სიცოცხლით სავსე და მომავლის იმედით დატვირთული სახლში მიიჩქაროდა, დები ელოდებოდნენ, ელოდებოდნენ, მაგრამ ამოდ... ვერ მოვიდა, ვერ გავეცა დაღვრულ ტყეის და ისე დიდი სისხლისაგან, მარცხ ვერ გაიგო, რა დაშავდა, რატომ გასწორდა ასე უმოწყალოდ თითქმის თავისი დიდი ხნის წინ გარდაცვლილი მამის ტოლმაცაცმა? ვერც გაიგო, გელა! შენ ზომ მთელი ცხოვრება მადლისა და სიკეთის გზით იარე! ვერ გაიგო, რადგან აკისრა და ღმერთის წინაშე, როგორც ყოველთვის, იმ დღესაც მართალი იყავი. საოცარია, როგორ მშვიდად შეხედდნარ სიკვდილს. გაკვირვებაც ვერ მოაწერია, ისე გაეცალე წუთისოფელს და დღის საფიქრარ სარგის შეუერთდი. აქ კი დაგჩაღამაზა ფიქრებისა და ოცნებების დიდი სამყარო, უწინდით გახანდავებული დები და უთვალავი მოყვარე. შენ ზომ უზომოდ გიყვარდა ყველა. ალბათ, ამიტომაც მოგხვდა ის საბედისწერო ტყვია. იმ დღეებში თბილისშიც წვიმდა, ისევე, როგორც შენი ახლობლების სულში, რადგან შენს სახლში სტუმრად მოსულებს, ღიმილის ნაცვლად საუბრადმოდი გაციებული სახით ხედდნარ... რა ეშველება საქართველოს, თუკი უკეთესი მერმისისათვის მეზარძოლს, გზადაგზა ასე უმოწყალოდ მოუკვდებიან გელა (პავლე) რუხაძის მსგავსი ქანსალი სულის ბიჭები?!

ნაირი „ახალგაზრდა ივრელი“

უკანასკნელ პერიოდში საზოგადოებაში გაშვებულია მოთქმა-მოთქმა იმის შესახებ, რომ მრავალი საქველმოქმედო გაერთიანება თუ ერთგვარი მოძრაობის ორგანიზაციები არაღიარებულია საზოგადოებაში. შემოწოდებულ ფულად ნაწილებს.

(და უიმედოა მათი ადამიანად მოქცევაზე ფიქრი) ერთგვარი მოძრაობის ორგანიზაციითა და მათი ლიდერების სახელით აწარმოებენ გამოძახვას ცალკეული პირებისაგან და წარმოება-დაწესებულების ხელმძღვანელებისაგან. შესაძლებელია, რომ ეს ხმები არაობიერებრივია, მაგრამ ფაქტია, რომ არამყარ პოლიტიკური ორიენტაციის მქონე ადამიანები, რომლებიც ნიჰილისტურად არიან განწყობილი ერთგვარი მოძრაობის და მათი ხელმძღვანელების მიმართ, შეგნებულად ავრცელებენ და აყალიბებენ

ბერ მცდარ საზოგადოებრივ აზრს და გამოძახვითა და არაკეთილმოქმედებას უკავშირებენ ერთგვარი მოძრაობის ორგანიზაციებს და მისი ხელმძღვანელების ვითარება ნებადართულ ქმედებას, რაც, ბუნებრივია, ერთგვარ მოძრაობათა (და ლიდერების) დისკრედიტაციის უზომო სურვილითა გამოწვეული. ზედმეტია მტკიცება იმისა, რომ მსგავსი მოთქმა-მოთქმას განუსაზღვრელი ზიანი მოაქვს, იქნება მთელი ერთგვარი მოძრაობის ხელმძღვანელთა მიერ აურაცხელი თანხების მითვისებისა.

გადაუდებელ ღონისძიებად მიმართა (და მიკვირს დღემდე რატომ არ ხდებოდა ასე), პერიოდულად (თუნდაც კვარტალში ერთხელ) გამოქვეყნდეს პრესაში და გამოცხადდეს ტელევიზიით ყოველი საზოგადოების შემოსავალ-გასავლის ანგარიში, რათა წერტილი დაესვათ სიყალბის მთხველთა ასეთ თვითშემაჯახებელს და საზოგადოების დეზინფორმაციას. ვფიქრობ, ეს თვით ამ ორგანიზაციისა და მათ ხელმძღვანელთა უპირველესი მიზანი უნდა იყოს. **გურამ მგელაძე 81.5.90 წ.**

გზა

დაკარგულ შრომის კულტურა: კოლექტიურობის და ერთიანი სახალხო საკუთრების ცნებამ მოსპო ინდივიდის თავისუფლება, ფრთები შეაჭრა საქმესთან შემოქმედებით დამოკიდებულებას, აღამიანი იქცა რობოტად, რომელიც კოლექტივისათვის კოლექტიურად შრომობს და აზროვნებს, რადგანაც ის კოლექტივის პატარა ქანკია; ბევრ პოლუქციას შექმნის თუკოტას, სულ ერთია, რადგანაც მისი შრომის ანაზღაურება ხელფასის განსაზღვრულ ნიხს მიანიც არ გადასცემა. ადამიანი გაუქცხოვდა საქმეს: „მე მაინც არ მეკუთვნის, სხვამ აგოს პასუხი“, — აი, ფსიქოლოგია, თითოეულს რომ დავუფლა. დაწლუნდა ფანტაზია, ინტერესი, მისწრაფება... საზოგადოებაში გაბატონდა ტერმინები: „კოლექტიური აზრი“, „კოლექტიური წინადადება“, „კოლექტიური ნაშრომი“, „კოლექტიური აღმოჩენა“. დაიკარგა ადამიანი თავისი ინდივიდუალური აზროვნებით, სულიერი წყობით, ამან კი გამოიწვია მეცნიერების, ტექნიკის, მედიცინის საშინელი ჩამორჩენა; დღევანდელი ქარხანა-ფაბრიკების უმრავლესობა კვლავაც 30—40 წლის წინ გამოგონებული დაზავა-დანადგარებით მუშაობს, მაშინ, როცა უცხოეთში ყოველ 4—5 წელიწადში ხდება ახალი თაობის დანადგარების დაწერვა. აქ ისიც უნდა ითქვას, რომ ჩვენ მსოფლიოში ჩარხების გამოშვებით პირველ ადგილზე ვართ, მაგრამ ამ ჩარხების 70-80% ძველი ჩარხების შესაკეთებლად მზადდება(!?) დიდი ხნის განმავლობაში იმასაც გვეუბნებოდნენ, რომ მედიცინაში მოწინავე პოზიციები გინარჩუნებდით, მაგრამ როგორც გასულ წელს აღნიშნა ჩამორჩეულობის დაცვის მინისტრმა ჩაზოვმა, თურმე საღაც 50 ქვეყნის უკან მიგჩანალებდით. ჩვენზე წინ არიან აფრიკის ქონელებიდან რამდენიმე ათეული წლის წინ გამოსული სახელმწიფოებიც კი, როცა ბევრი „არგუმენტი“ ფაქტი—დანებებით, ჩანართების დაცვას ამერიკის შეერთებულ შტატებში ხმარდება 450 მილიარდი დოლარი, საბჭოთა კავშირში — 25 მილიარდი მანეთი(!?). ადამიანის სამედიცინო მომსახურებისათვის ამერიკის შეერთებულ შტატებში წელიწადში კაცზე გამოყოფილია

1700 დოლარი, ხოლო საბჭოთა კავშირში — 87 მანეთი(!?). წინა წლის მონაცემებით (თუ ეს მონაცემები სწორია! ბ. ა.) საბჭოთა კავშირი საერთო განვითარების თვალსაზრისით მსოფლიოში ორმოცდამეხუთე ადგილზე იმყოფება(!?). ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს შრომის ანაზღაურება; დაბალი ხელფასების გამო გაჭირვებაში მსაწავლებელი, მეცნიერი-მუშაი, მწერალი, ხელოვანი და სხვა. მაგალითად, გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში უმუშევარი, სამუშაოდან წავლის შემდეგ, ორი წლის განმავლობაში თვეში 1000 მარკას (ჩვენს ფულზე 333 მანეთს! ბ. ა.) იღებს. შემდგომ კი ამ თანხის 60%-ს. თუ შარკის მყიდველურიანობასაც გავითვალისწინებთ, გამოდის, რომ ბევრი საბჭოთა მოქალაქე, ვითომდა კარგი ხელფასის მქონე, იქნურ უმუშევარზე უარეს მდგომარეობაშია. ამიტომაც, ვფიქრობთ, ვიდრე ქვეყანაში არ მოხდება ხელფასების მომატება ანდა შრომის ანაზღაურების სხვა ფორმების დანერგვა, ლაპარაკიც კი ზედმეტია შრომის დისციპლინის გაზრდაზე ან კორუფციისა და მექროთამეობის მოსპობაზე. ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს წიგნის გამოცემის ხარისხი, აგრეთვე, მწერლებისთვის შრომის ანაზღაურება, ანუ არსებული საპროზაო ტარფები. უცხოეთში ერთი ნორმალური წიგნის გამოცემით ავტორს დაახლოებით ათი წელი შეუძლია წელგამართულად ცხოვრება. ჩვენთან კი, პოპულარულ წიგნშიც, ბევრს არაფერს მოგცემს და ყოველდღიურად თავის გატანაზე გიწევს ფიქრი. ამ პირობებში ძალიან ძნელია რაიმე წარმატებაზე საუბარი. მწვეწკლავს, კულტურის, სოფლის მეურნეობის, ეკონომიკის ცენტრალიზაციამ, ძალაუფლებამ მთლიანად ცენტრში თავმოყრილ რესპუბლიკებში აქცია უბრალო შემსრულებლებად, ხოლო რესპუბლიკის მთავრობა მართონტულ მთავრობად, რომელსაც ადგილზე საქმის გადაწყვეტა პირადად არ ძალუძს, რადგანაც ამის უფლებას ცენტრი არავის აძლევს. იქ, ზეგით, სამართავ პულტთან სხედან ადამიანები, რომლებიც ყველა ქარსუბლიკაში თვითონ ერთი ჩარებით წარმართავენ მდგომარეობას. ერთი რეცეპტით ქროან და კარნახობენ ცხოვრების ნორმებს, მაშინ, როცა ყველა რესპუბლიკას, ყველა ხალხს, რე-

გიონის თავისებურებებისა და საწარმოო ძალების ფსიქოლოგიის, წეს-ჩვეულებების გათვალისწინებით ინდივიდუალური მიდგომა და დამოკიდებულება სჭირდება. ვიდრე არ მოხდება დეცენტრალიზაცია (რისი კატეგორიული წინააღმდეგეც არის დღეს ცენტრი!), ვიდრე საწარმოები და ორგანიზაციები და, მთლიანად, რესპუბლიკები, სრულ დამოუკიდებლობას არ მიიღებენ და თვითონ არ იქნებიან საკუთარი ხელის განმგებლები, მანამ ქვეყნის დღევანდელი კატასტროფული ეკონომიკური მდგომარეობა არ მოგვარდება; ან უარი ძველს და დრომოქმულს, რასაც მოჰყვება განახლება და ერთგვარი გამოცოცხლება, ან კატეგორიულად დაცვა იმ პრინციპებისა, რომელთა გამოც ქვეყანა 70 წლის განმავლობაში უკიდურეს გაჭირვებაში ჩავარდა და რომლებმაც დაქვემდებარე მიიყვანა სოციალისტური ბანაკი. იმპერიის მოღერინიანაზე ფიქრი უფრო ამაფრებს არსებულ კრიზისებს... ქვეყნის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატების „ავრესიულად მორჩილი უმრავლესობა“, რომელიც სტერეოტიპული აზროვნების მტკიცე დამცველია, კატეგორიულად უარყოფს პირველ გზას, რადგანაც ყოველგვარი განახლება და დემოკრატია მათი პოზიციების შესუსტება ნიშნავს; დეპუტატების უმრავლესობა, დაახლოებით 70-80%, როგორც დეპუტატთა მე-2 ყრილობაზე, ტელევიზიით გამოსვლისას, ცნობილმა მწერალმა იური ვლასოვმა თქვა, იმ ძველი და დრომოქმული ცხოვრების ნაყოფია და მათგან რაიმე სიკეთეს არც უნდა მოველოდეთ; ისინი ხალხის ინტერესებს კი არა, საკუთარ ინტერესებს გამოხატავენ და იცავენ, რადგანაც ის დეპუტატები ხალხს არ აურჩივია. მათ ძველი მეთოდებით და ხერხებით გაიარეს საარჩევნო კამპანიები და იღეს კვლავ იმ ძველი წესების მტკიცე დამცველებად გვევლინებიან. როგორც იმავე ყრილობაზე გამოცხადდა, რადგანაც ადგილზე დამსწრე, მათ „სოციალისტურად შიშნული ურჩეურობით სოციალისტის განახლება“. უნდა გიკავოდ, რომ მამავალ არჩევენაში „ავრესიულად მორჩილი უმრავლესობა“ დარჩეს... დროა, თავი დავანებოთ ძველი დოგმებითა და კატეგორიებით ცხოვრების გაუმჯობესების ცდას; მარქსიზმის იდეები დღეს კრიზისის განიცდის, ახალგაზრდობაში დაწერილ „კო-

მუნისტურ მანიფესტს“, რომელსაც ჩვენ კვლავ ხშირად ვიშველებთ, ასაკში შესულმა მარქსმა და ენგელსმა „ახალგაზრდობის დირინდელი ძალიან სუსტი ნაწარმოებია“ უწოდეს, რომლის „გახსენება არც უნდათ“. ჩვენ კი ისეთი „სიბრძნე“ აღმოვაჩინეთ შიგ, რომ ბავშვობიდან მოყოლებული ორმა მოხუცებულობამდე ვიხეპირებთ. ან ავიღოთ იგივე ლენინის ზოგიერთი თეორია, რომელსაც თავის დროზე იქნება მართლაც დიდი ღირებულება გააჩნდა, დღეს როგორ უნდა გამოგვადგეს პრობლემების მოგვარებაში? ჩვენ კი კვლავ ჯიუტად ვიმეორებთ: „მარქსი გვასწავლის“, „ლენინი გვიჩვენებს“, უნდა გვახსოვდეს, ყველა დროს თავისი შესაფერისი თეორიები ჰქონდა! ჩვენ თვალს ვადევნებთ მაღალკულტურული, მაღალგანვითარებული ქვეყნების ცხოვრებას. ვიცი თი წესები და მეთოდები, რომელთა გამოყენებითაც მათ საუკუნით გაუსწრეს. საბჭოთა კავშირს, ჩვენ კი კვლავ ჯიუტად ვქმნით საკუთარ „სოციალისტურ მადელს“, ვატარებთ ათასგვარ საეჭვო ექსპერიმენტს, თვითდან ვიგონებთ ველოსიპედს, მაშინ, როცა შეიძლება გამოცდილების გაზიარება და გადმოღება. ჩვენმა კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა მთლიანად ამოწურეს თავიანთი შესაძლებლობანი, ჩვენ კი კვლავ მილიარდებს ვდებთ მათ შესაბარხუნებლად, თუმცა კარგად ვიცი, რომ უკუგება შეიძლება კამიკის ფასიც არ იყოს. უმაღლესი საბჭოს დეპუტატებიდან 1500—1600-მდე კაცს კერძო საკუთრების დაშვების გაგონებაც კი არ უნდა. „როგორ? ეს ზომ სოციალისტური პრინციპების უარყოფაა?!“ — ჯიუტად გაიძახინა ისინი და იფიქრებენ, რომ ამ „სოციალისტური პრინციპების“ დემოკრატიზმმა გაგებამ სილატაკმედ მიგვიყვანა; თქ, სადაც კერძო საკუთრება, ცხოვრება ყვავის, იქ კი, სადაც ჩვენნაირად ყველაფერი საზოგადოებას ეკუთვნის. უკიდურესი გაჭირვება მთავალითაც იკმარება: კომხრეთ კორეა დღეს ტექნიკის მიღწევებით, ცხოვრების დონით იამონიან იქნებიან, ხოლო დემოკრატიულ ჩრდილოეთ კორეაში მიწას კვლავ ხის კავით ხნავენ! ცხოვრების დონის დიდი განსხვავება აგრეთვე გერმანიის ფედერაციულ და დემოკრატიულ რეს-

პუბლიკებშიც. გაჭირვება ჩეხოსლოვაკიაში, პოლონეთში, უნგრეთში, რუმინეთში, სადაც ახლა განახლება მიმდინარეობს. ყოველივე ამის შემდეგ როგორ შეიძლება ბრმად ვიცავდეთ „სოციალისტური პრინციპების“, „სოციალისტური პრინციპების“ გაფიქრებამ დააჩლუნგა ერთგვარი გონიერება. საქართველოში ინტერნაციონალიზმის ყალბი დროშის ფრიალმა ბევრს გზა-კვალი აუბნია და დაავიწყა „გის გორისა იყო“, დაავიწყა ისიც, რომ, პირველ რიგში, ქართველი ხალხის ინტერესები უნდა დავიცვა. ამაში კი შვა ათასგვარი მანკიერება: არაქართველების მიმართ შეიქმნა მიმტეველობისა. და დაუსჯელობის ატმოსფერო, ჩვენი სიკეთე სხვა ერის მრავალმა წარმომადგენელმა ცუდად გაიგო, იფიქრა ყველაფერი გამოსული და აქეთ შემოდაგება დაგვიწყო, — ვინ საქართველოს მიწის მიტაცება მოინდომა, ვინ ისტორიისა და კულტურის და ვინ კიდევ ათასი სხვა რამის, რა თქმა უნდა, ისევე იმ მესამე პირის დახმარების იმედით, და აირია ცხოვრება, როგორც გურამიშვილი იტყობს. „ყველაზე წაგვარა თვითი ქმეტი“. ბოლო წლებში დაწყებულმა ეროვნულმა მოძრაობამ ბევრს ჩამოაყალიბა თვალებიდან ლობი. ხალხი გამოვიდა სალათას ძილიდან. ეროვნული მოძრაობა გახდა ჩვენი ცხოვრების განახლების, ახალი აზროვნების და ეროვნული თვითშეგნების ამაღლების დაწყების სიბოლო: თითოეულმა საკუთარ სულში ჩაიხელა და თავისთვის გაიზარა: რანი ვიყავით? რანი ვართ? და რანი უნდა ვიყოთ? ერის გამოღვიძებაში ქართულმა მწერლობამ თავისი წვლილი შეიტანა. გამოღვიძებულ და მთავროვნე ქართველ ერს კი დავიდად ვერავინ მოერევა და გადარჩენა შეუძლია... დღეს საქართველო საზოგადოება — არაფორმალური და ფორმალური გაერთიანებების, ორგანიზაციების, პარტიების, „მრავალი მაგიდის“ და „ეროვნული ფორუმის“ კონსოლიდაცია და განმტკიცება, რადგან ჩვენი ძალა ერთობაშია! უნდა უკუვაგდოთ პირადი ინტერესები, წვრილმანი კინკლაობა, ერთმანეთზე თავდასხმა, ლიდერობისკენ ლტოლვა, ანუ „ბელადომანია“ და ყველამ მხოლოდ საქართველოს თავისუფლებისათვის ბრძოლის იდეით უნდა ვიცოცხოლოთ და ვიცხოვროთ!...

დალთარ პარაული

სსფ-ის ხალკმანეატიო კომი
სიის ხაზელით

მარიონე ხელოვნება

მარიონე ხელოვნების ლექსები უკვე მერამდენე წელია იბეჭდება რესპუბლიკის უფროსი გაზეთების, ლექსების მარიონე გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში ცხოვრობს. ხაფანგებში გამოშვებული უფროსი — „გუშაგუშ“ გამოქვეყნებულმა მისმა ლექსებმა იმთავითვე მიიპყრო დასავლეთში მცხოვრები ქართველი მკითხველის ყურადღება.

ამჟერად „ახალგაზრდა იუვერელის“ მკითხველებს ვთავაზობთ მარიონე ხელოვნების რამდენიმე ლექსს.

დღე ესე, სველი კანდელი,
სარკმელი სასურველ სევდათ,
ფერთა გატყევილი ნათელი,
გრძნობათელილი ბედად.

სიშვე, ფოთოლთა სიშვე
დაკარგულ საფიქრალთ იწვევს.
დღე კი არაფერს მიშვეებს,
მზეს შიშველ გულზე მიწვევს.

მე ხელის გულზე დამანდა სითბო.
ჩეროში წვეთავს სხვი დამრეცი.
ბუნება თავის განსაცდელს
მითმობს.

გულო, აღმასვლით ისევ დავეცი.
უსასრულოა დღეთა ნაქალი, —
ჩემს წასვლას სხვათა მოსვლა
სწყურია.

ჩვეულებრივი ბედი, ნაქალი
დღეს ისევ ისე უსახურია.
სიზმარული ჩემი ლოცვები
ჩემს სულში კდებოდ.

გაღმდენილან,
მაშ, დღენო ჩემო, დამეხოცებოთ,
ვით სული აღმა სვალა
მოვლენილა.

მშვენიერია ესე საუფლო —
ნაწი ამბობი საღამოსია.
ბინდისფერი თვლებს მაყვლის
ბარდებში.

აქ თვით სიწმინდემ კდებო მოსხა.
უნდა ავიტარო ცაში მნათივით,
უნდა ავფრინდე ნდომის
მწვერვალთან

და სუსტი მღერა ავამძინვარო,
რომ არ ვგმავავსო სხვათა,
მხვევალთა.

საჩრდილობელი კრთება ღრუბელი,
მწედ ირწყვინა მშვენი ვერხვები.
ცად აზიდული თეთრი ზელებით

შორად დაკარგულ მზის სხივს
ვეხვევი.

და როცა საღვაც ტირის მესამე,
მე უკვე ვიცი, საიდან, როდის,
მე უკვე ვიცი, სიკვდილს თესავენ.

შეჩვეული ვარ ამოვბას
და როცა ვმღერი სიცოცხლე
მოდის.

მე ისიც ვიცი, მოვა დროება,
ოღონდ არ ვიცი, არ ვიცი, როდის.

ისევ წვიმს. წვიმის წვეთთა წვეთება
სასიზარულოს არას აცხადებს.
ნაკადულები დიან ცეცხლად.
მორჩილ ვარ, თავის ქალა ამხადეს.

იხედებიან შიგნით. აცმუკდა
საზოგადო და კერძო, მრავალი...
ველარ დავმალე ფიქრი — აწ უკან
გზა აღარ არის შვეთით სავალი.

წინ, წინ, გონება, არ დამორჩილდე,
არ განებვიდრე დროის დინებით.
დროს ისე ჩქარა უნდა მოსცილდე,
რომ ვერ მოასწრო მისი გინება.

გაგზარბის ბაპარი
ზარი არა ჩანს სამრეკლოზე,
გაუძარცვიათ.
ქამთა მროკველი გასუდრულა,
მაძა აცვია.

დიდი ლოდები მისტირიან
წარსულს გოდებით.
გულდათუთქული საუკუნე
გვოცავს ოდებით.

ახლა სევდიან, ღონედაცილო
სიმღერას მღერის
უმანკოებით თვალდახრილი

ბალახის ღერი.
მალალ გუმბათზე ამოგვლია
ლოდვის ხე კრძალვით —
ისე მოსწყურდა ღვთაებრივი
ბაგარის ძალი.

ახლა დადოილის მდუმარება
დაგუფლებია.
ცქერით ერთობი — გარეშემო
მხოლოდ ქვევია.

რამდენთ გაგზარცეს, დაგაყრეს
ურცხვი სიტყვები.
შენი კედლებით და ეკლებით
ტყვილს მიყვები.

უცხო ენათა და ბგერათა
კეთილმოგვება
დღესაც კეთილად, დღესაც
გვთანმოგვება.

შენც მოგწოდებინა, შენც
გაუბედილთ —
ესეც მარადი საქართველოს
მწარე ბედი.

ზენ მოხვალ...

შენ მოხვალ, მომავლო ჩემთან!
მე ისე გულწრფელად გელი.
მე ისე მომენატრა ქდერა
გულდახსნილი ბგერის.

ეს რა მიწაზე ვშობილვარ —
რა ლურჯი ფერის ნივთით,
სამშობლოსავით მალაღნი
ამოხეტქილან მთები!

რა უძიროა ჰაერი,
რა სიფაქიზე შენის
თეთრი კოპლებით მოკრწულულ
ნახტომს კოპწია შევლის!

რა თანებაა სურვილი
ამოშვალ მზეს!
ველარ დავმტკბარვარ სურნელით,
ველარ აღვსილვარ მზერით.

ეს ჩემი საგანძურია,
ეს ჩემი გული მღერის!
მაშ მოდი, დღევ ზელონდელი,
მე ხელგაშლილი გელი!

15/XII-86

„მე ჯავახეთს რა მიშვდა,
მთვარე იდგა მზესავითა,
კალმახი და ქერის პური
წინ მეყარა მზესავითა“...

ვინ იცის, როდის უთქვამს ეს
ლექსი ჩვენი წინაპარს, რადგანაც
უკანასკნელი თაობების მეხსიერე-
ბაში ჯავახეთი აღარ შემორჩენილა
თევზითა და ნადირ-ფრინველით,
პურეულითა და თაფლით მდიდარ
კუთხედ, — ლამის აღარც ქართ-
ულ კუთხედ! მაგრამ, საბედნიერ-
ოდ, სალხური გადმოცემები და
თქმულებები ბედის უკუღმართო-
ბასაც უძლებს და ზღაპრის თილი-
სმასავით სწორედ ბეწვზე მიუს-
წრებს ხოლმე ქართველთა მთელე-
მარე თაობებს; თუმცაღა, მიუსწ-
რებს იმ დროს, როცა ბალახ-ბუ-
ლახში ცოტათიღა მოჩანს ციხის
კედლის ნაშალი, როცა ეკლესიის
გუმბათი აღარ აღვას და მის გაშა-
რავებულ ეზოშიც უცხოტომელი
ლოდნებს...

მივუსწარიტ ჯავახეთსაც, —
ქართველ განმანათლებელთა და
საეკლესიო მოღვაწეთა საშობო-

პრობლემა და განსაცდელია. ჩვე-
რთვის და რამდენიმე დღეში ჩაუ-
ტანეს აქარლებს. მას მერე პროფ-
კომიტეტის ოთახში მუდმივად
გროვდება პრობლემები, პირველი
მომხმარებლის ნივთები და ყოველი
კვირის ბოლოს ჯავახეთისაგან იგ-
ზავდება. თითოეულ ადამიანს მო-
აქვს ის, რაც ემეტება. ჩვენი იქ
ყოფნის პერიოდში ორმა ქალმა
რამდენიმე პაკეტი შეაქარი და ვე-
რმომელი მიუბატა ჯავახეთის ნო-
ბათს. მათთვის არც გვარსახელი
უქითხავს ვინმეს და არც განსა-
უთრებელი მართლად უთქვამს;
ასეთი ქველმოქმედება აქ უკვე
ჩვეულებრივ საქმედ იქცა.

მთავრობასთან თანადგომით ჯა-
ვახეთის აღორძინების ასოციაციე-
ბი (უკვე რამდენიმეა!) ახლა
ბევრს აკეთებენ. მარტო ის რად
ლირს, რომ აქაური სოფლების მო-
სამარაგებლად ცალკე სამომხმარებ-
ლო კავშირი შეიქმნა. დიდი ღვა-
წლი დასდო ჯავახეთს მერაბ კოს-
ტავას სახელობის ფონდმა, რომე-
ლიც აპირებს ახალქალაქში ქართ-

„დუნობორები“

ოს; მხარეს, საიდანაც შემოვიდა
ჩვენთან ჯავაი ვაზისა; თავისი
შესანიშნავი ჰავითა და ბუნებრივი
მდებარეობით საქართველოს მე-
ფეთა დასასვენებელ და სანადირო
მხარეს. მაგრამ მივუსწარიტ გაა-
რტახებისა და გადამენების ზღვა-
რზე და ახლა ხელუბდაკაპიჭებული
შრომაა საჭირო, რომ ისევ გაცი-
ოსლდეს ლექსებსა და ლიტერატუ-
რაში ნამდვირი ჯავახეთი.

უკვე ორი წელია, რაც ახალქა-
ლას რაიონში დაიწყო ქართული
სოფლების აღორძინება. აქაურ
მკითხველსთვის ქართველებს მი-
ემართნენ სტიქიით დაზარალებული
აჭარიდან გადმოსახლებულნიც. ახ-
ლა იქ ბევრი რამ კეთდება ქართ-
ველთა დასამკვიდრებლად და გა-
სამარაგებლად, მაგრამ პრობლე-
მები კვლავაც საკმაოდ. თუმცა,
ვიდრე ახალქალაქისა და ბოგდან-
ოვკის რაიონების ახლანდელ პრო-
ბლემებზე ვისაუბრებდეთ, ორი
წლის წინანდელი ამბებიც გავიხ-
სენოთ.

„შეიძლება გადაუჭარბებლად
იტყვას, რომ ჯავახეთის აღორძინ-
ებას დასაბამი მისცა სამეცნიერო-
საქარმოო გაერთიანება „ელვ-
ას“ შრომითმა კოლექტივმა. ამ
კოლექტივის ერთ-ერთი წევრი
ნუნუზარ ადვამი წარმოშობით
ახალქალაქის რაიონიდანაა. სოფ-
ელ პტენაში ცხოვრობს მისი ძმა
თავისი ხუთი შვილით. ორი წლის
უკან, როცა სოფელში მისი შეი-
ლებილა დარჩენი და ქართული
სკოლის დახურვის საშემოვნება
შეიქმნა, მან დედაქალაქში მცხო-
ვრებ მძის მიმართა და „ქვეყნის
შეყრა“ სთხოვა, ამ გამოთქმის პი-
რდაპირი მნიშვნელობით!

„ელვას“ წარმომადგენლები მა-
შინ პირველად ჩავიდნენ ჯავახეთ-
ში. პირველად ნახეს იქაურ ქარ-
ველთა ლუწკიერი ცხოვრება მიწუ-
რებში (ამ მიწურებზე ორი წლის
წინათ ჩვენი გაზეთიც წერდა) და
მოსვენებაც დაკარგეს. პირველი,
რაც მათ თავიანთი ძალებით შეი-
ძლეს, ის იყო, რომ პტენასა და ზუ-
ნჩხაში სკოლები გააჩვენეს. პირ-
ველთაგან კი მართლაც რომ
„ქვეყანა შეყარეს“ პრესის, ტე-
ლევიზიისა თუ პირადი ვიზიტების
მეშვეობით.

თავიდან გაერთიანებამ 150 ათ-
ასი მანეთი გამოყო სახლების
მშენებლობისათვის, 20 ათასი —
სკოლების რემონტისათვის, 16500
— პტენის ეკლესიის აღსადგენად.
ეს თავიდან! მას შემდეგ, შეი-
ძლება ითქვას, უკვე აღარც გამო-
ყოფილ თანხას ითვლიან და აღ-
არც გაკეთებულ საქმეს. „ელვას“
პროფკომიტეტი (თავმჯდომარე —
ომარ გრიგოლაშვილი), ფაქტობრი-
ვად, ჯავახეთის აღორძინების კო-
მიტეტად იქცა.

ბატონი ომარი იხსენებს 1989
წლის მაისს: „ახლანდელმოსახლე-
ბის აქარლები ვაგონებში ცხოვ-
რობდნენ. სახლები ჯერ დამთავრ-
ებული არ იყო და მშენებლობაც
ისეთი ტემპით მიდიოდა, რომ ზა-
მთრამდე მათი დამთავრება საეკ-
ვო იყო. ჩამოსულნებს შემოღლე-
ლით პრობლემები, ტანსაცმელი.
ისინი მანეთ-მანეთს სესხულობ-
ნენ ადგილობრივი ქართველებისა-
გან. მაშინ მერაბ შევყარეთ ქვე-
ყანა“...

მაშინ გაერთიანებაში 20 ათას-
ამდე მანეთი ფული, სამი მანქანა

ული უბნის აშენებას. მთავარი კი
ის არის, რომ სწორედ ამ ფონდმა
დაიწყო ბოგდანოვკაში „დუნობო-
რების“ სახლების შესყიდვა.
თუმცა, ამაზე სკობს უფრო
ვრცლად ვისაუბროთ...

...მეცხრამეტე საუკუნის ორმო-
ციან წლებში რუსეთის მეფის ჩე-
ლისუფლებამ მანდელ ახალქა-
ლას მხარში დასაქოი რუსი
სექტანტები — „დუნობორები“
გადასახლა. ისინი ქართველთა
ნასახლარებში დამკვიდრდნენ და
ქართული სოფლებიც თავიანთებ-
ურად გადმანათლეს: ფარვანა —
როდინოვკად, მახაროვანა —
ვლადიმეროვკად, პატეკა — ტამბო-
ვკად, ახმა — ოროვკად, ბუღდა-
შენი — გორეოვკად და ასე შე-
მდეგ. ჩვენი საუკუნის დასაწყის-
ში „დუნობორები“ შეეცადნენ თა-
ვიანთ მშობლიურ მიწა-წყალზე და-
ბრუნებას. მაგრამ ამას ვერც მა-
შინ მაღწიეს და ვერც საბჭოთა
ხელისუფლების წლებში. მოკლედ,
დღემდე შემორჩენი ისინი ჯავახე-
თის ქართულ მიწას და აი, სულ
ახლანდელ საბჭოთა კავშირის მთა-
ვრობამ მიიღო დადგენილება
ტულის ოლქში მათი კომპეტური
გადასახლების შესახებ. ბოგდანო-
ვკის რაიონიდან „დუნობორების“
ხუთი სოფელი გადასახლებდა
(„დუნობორები“ სხვა რაიონებშიც
ცხოვრობენ). და, როგორც გი-
თხარით, მათ სახლები შესყიდვა
დაიწყო მერაბ კოსტავას სახელო-
ბის ფონდმა, რადგანაც საქართვე-
ლოში ჯერ კიდევ ბევრია სტიქიით
დაზარალებული უსახლკარო ქარ-
თველი, რომელთათვისაც მართ-
ლად რომ ალალი ექნება ეს სახ-
ლებიცა და ეს ბაიჭიანი ქართუ-
ლი კუთხეც. მარტო ბოგდანოვკაში
„დუნობორების“ 1000-მდე სახლია,
რომელთა შესყიდვაც სტიქიით
დაზარალებულ ოჯახთა ნაწილს
მანაც დასახლებდა (ასეთი 20
ათასამდე ოჯახია!).

„დუნობორებისაგან“ დღემდე 200
სახლია შესყიდული. რამდენიმე
ოჯახი ჩასახლდა კიდევ კალინინ-
ოსა და სპასოვკაში (ვიმდობდნენ,
რომ ამ სოფლებს ძველი ქარ-
თული სახელები დაუბრუნდება).
დაზარალებული რაიონების მოსა-
ხლეობამ, ვისაც ბოგდანოვკის რა-
იონში ჩასახლება სურს, უნდა მია-
კითხონ „ელვას“ ჯავახეთის კო-
მიტეტს (ჩიქიას ქ. № 10).

სახლების შესყიდვის პარალელ-
ურად უნდა გადაწყდეს ამ სოფ-
ლებში სოციალურ-ეკონომიკური
პრობლემებიც და, რაც მთავარია,
იქ უნდა გაიხსნას ქართული სკო-
ლები, საბავშვო ბაღები, ბიბლიო-
თეკები. (სხვათაშორის, ბოგდა-
ნოვკაში შარშან გაიხსნა პირველი
ქართული სკოლა!). მთავრობამ და
საზოგადოებრივმა ორგანიზაციებმა
მა თუ ასოციაციებმა წამსვლელი
„დუნობორებისაგან“ პირუტყვიც
უნდა შეიძინონ, რათა იქ დამკვი-
დრებულ ქართულ ოჯახს არსებო-
ბა არ გაუძნელდეს. საშუალოდ,
პირუტყვის შესყიდვა, რატომღაც,
მეზობელი რესპუბლიკებიდან შე-
მოსულებმა დაიწყეს. სხვათაშორის,
წამსვლელებს ისინი სახლებსაც

ახალი ლექსები

დავით ჯავახიშვილი

ჩაბარაული მანდატი

სამკუთხედებდა შევკრავ სამყაროს,
წრებზეებს ახლა სულიდან ვიშლი,
ეშმაკი ჩატარ არ მსურს ვატარო,
ღმერთის სიყვარულს ვეღარ
დამიშლით.

მაცილეთ თქვენი მუქარა ბნელი,
ყველაფრის ფასი ვიცი ნამდვილი,
არც სიკვდილია ისეთი ძნელი,
არც სიცოცხლეა ისე ადვილი.

გულში არაფრის არა მაქვს შიში,
მე შინაგანი ფორმაც ვიცალე
და სულ სხვაგვარი იმედით ვიშვი,
მას შემდეგ როცა გარდავიცალე.

ქალაქი, რომელიც
სიყვარულმა დაგვარა

მორჩა პარადი,
ჩვენ ჩავიარეთ
სასიყვარულო მოწოდებებით...
არაფერია ქვეყნად მარადი,
ყველაფერია მხოლოდ დროებით.

და თუმცა მცივა,
ო, როგორ მცივა,
როცა გულგრილი მზერა
მაცივა,
როცა ჩემს მიღმა ეძებენ
საგნებს

გასაოცარი შენი თვლები.
რა შემოიღია
ღროს ვერ გადარჩა,
ქარმა დახია ძვირფასი ფარჩა
ამ სიყვარულის ტრანსპარანტების
და უკვე არსად აღარ წერია
ჩემი და შენი სახელი ერთად.

სანახ მოხდა
თამაშობანი

იესო ქრისტე

ადამიანთა სიმახინჯეს და
სიბერეს
მიწა ამარცხებს,
უფრო უკეთესს და
აზალგაზრდას
ხელახლა ბადებს,
მაგრამ თვითონ რომ
გაუქირდეს,
ვინ გადაარჩენს
ის რომ არ ყავდეს.

ჩვენი ლამაზი
წინაპრები

ჩანს უცვლელია არსი ბუნების,
ხიბლი და ფარსი, დავა სულების.

გენში ჩაწერილს ვერაფრით წაშლი,
ადამიანი გრძნობის მონაა
და ილუპება ოტელი მაშინ,
როცა მის გვერდით დგებდომნაა.

ვერავინ ახსნის ალბათ ბოლომდე,
რისთვის არსებობს ქვეყნად
ბოროტი,
ოღონდ ესაა ცრემლით უღევით,
სევდა გვაწუხებს გარდასულების.

მართლმსაჯულება

უკვე არაფრის დრო
აღარ არის,
იღუმალეებს უნდა
გავენდო,
ზუჯით ვბრუნდები
კედლთან მდგარი.

გაერთიანების
კრიტიკიზმი

ცხოვრება სწორად
იმან გაიგო,
ვინც მზე ამრავლა
და მამა გახდა,
ქალი ხალხად უნდა
გაიგო...
სასიყვარულოდ
და არა
კახად.

ვედრება მუხას,
გაგზავალ ჩემი
ლექსების

როგორც საშვილოსნო,
მეკრდი მეგაწერება,
სიტყვები მოგორავენ,
წამლეკონ ლამის.
ძალიან მტკივია...
და
ერთს გთხოვ
მხოლოდ,
რომ ტუკივილი
ბავშვად მიტეო,
ბავშვად, რომელიც
შეძლებდა სიცილს,
და იქნებოდა
ჩემი ცრემლების
ბრწყინვალე ფარდა,
რადგან არ უყვართ
ადამიანებს,
როდესაც კმუხვით
მიდიან მათთან.

გიგლია
შეხვედრულთათვის

გათენებდან
გათენებამდე,
ცა იცლის
ფერებს
და ვრჩებით მერეც,
განუყოფელი,
მთლიანი,
ერთი,
მე,
შენ
და ღმერთი.

ელეგია

იზიარებს ზვიად ქარებს
ბოლოს ისე დააჩქარებს,
სიცოცხლის ზღვარს
გადალახავ,
მზეს ვერასდროს
ველარ ნახავ;
და გაყვები წყნარ მდინარეს —
უშფოთველად მიმდინარეს.
არც ამბობი,
აღარც სევდა,
ბედი მუდამ ასე გვდევდა,
რომ წუხილი იყოს
სრული,
გარდუვალი აღსასრულის.

ევანგელისტები და აბის გამო მათი ფა-
სი თითქმის გაორმაგდა. ამიტო-
მაც ამ საქმის საჩუქაროდ სპირიტუა-
ლურად და სხვადასხვა სახის მონაწილეობის
კონტროლი და ყურადღება...

ახლა კი პრობლემები:
ჩვენთვის ადრინდელი მონაწილეობის
ერთ-ერთი მთავარი წინაპირობაა
თბილისი-ბოგდანოვსკის გზის შე-
მოკლება. დაიწყო კიდევ ბოგდა-
ნოვსკი-წალკა-მანგლისის ახალი
გზის მშენებლობა, რომელიც მთე-
ლი 150 კილომეტრით შეამოკლე-
ბს მანძილს, მაგრამ მშენებლობის
ტემპი უნდა დაჩქარდეს, რად-
განაც ეს გზა ჯავახეთის სასიცოც-
ხლო არტერიას...

ახალქალაქის რაიონში დღეისა-
თვის კიდევ 250 ოჯახი ცხოვრობს
მიწურში. რესპუბლიკის მთავრო-
ბამ წელს მხოლოდ 50 სახლის მშე-
ნებლობა დაგეგმა. ამიტომაც,
მოგუწოდებით ყველა წარმოებ-
დასწავლულს, გაერთიანების,
ორგანიზაციას, თუ ასოციაციას,
ვისაც აბის სახსარი და საშუალება
გააჩნია, რომ ერთი სახლი მაინც

ეთ. სოფელში რომ გამოვედით,
გავივივრდა, ჩამიჩუმი არ ისმო-
და. თურმე ადგილობრივი მოსახ-
ლეობა წუხანდელს მერე ისევ
კლუბში იყო და უკვე მეხუთე
ფილმს უყურებდა... მაშინ ვიგე-
რეთ, როგორ მონაწილეობით აქა-
ურებს ყოველივე ქართული და
დავიფიცეთ, რომ ყველაფერს გა-
ვაკეთებთ ჯავახეთის აღორძინე-
ბისათვის...

...დღემდე ამ დღის ერთგული
არაა ომარ გრიგოლაშვილი, და-
თო ქობიალი, თემურ ბეჟაური, რო-
მან კენიშვილი, გუგული ჟღერტი,
თემურ ბუჩუკური, დათო მერკვი-
ლაძე, დალი გიორგობიანი, თამ-
არიკო მალაქელიძე, ხადრი გუნია,
გვანა ჩალაღანი და „ელვას“ მთე-
ლი კოლექტივი. მათ ბევრი ქარ-
თველი შეუერთდა (რომ აღარაფე-
რი ვთქვათ მერამ კოსტავას ფონ-
ზე), მაგრამ სანამ მთელი საქარ-
თველო ფეხზე არ დადგება, ჯავა-
ხეთს ჯერ კიდევ უჭირს...

ამ მასალის დაბეჭდვა რამდენ-
იმე დღით შეუძლებელია. ამასობაში
კი ბოგდანოვსკის რაიონში ისეთი
ინციდენტი მოხდა, რომლის უთ-
ქმევლობაც არ შეიძლება (მასზე
ნაწილობრივ ითქვა კიდევ ტელე-
ვიზიით). მერამ კოსტავას ფონ-
დისა და „ელვას“ წარმომადგენ-
ლებს ბანკში, სახლების შესყიდ-
ვის დოკუმენტების გაფორმებო-
ბას, თავს დაესხა ავტომანქანით
შეიარაღებული ექვსი სომეხი ახა-
ლგაზრდა. შემთხვევითი თემურ
ბეჟაურს თავში ავტომანქნის ტარ-
იარაგეს, ჩანთა ხელდან გამო-
გლიჯეს და მიიმაღლნენ. ჩანთაში
იყო 5 მილიონი თანხის ქვითრე-
ბი და აკრედიტოვებული...

უნდა ითქვას, რომ ჩვენი მი-
ლიციის ოპერატიული და მამაცი
(ამ სიტყვის პირდაპირი მნიშე-
ნელობით) მოქმედებით გატაცე-
ბული ფული დაბრუნებულია,
დამნაშავენიც აღმოჩენილი არი-
ან (სხვათაშორის, ამ საქმეში
სწორი პოზიცია ჰქონდათ ადგი-
ლობრივ სომეხებსა და მათს პო-
ლიტიკურ ლიდერებს...). სასი-
ამოვნოა, რომ ინციდენტს ერთა-
შორის შუღლი და სისხლისღვრა
არ მოჰყოლია.

ალბათ წახალისებისა და ჩინის
მომატების ღირსნი არიან ამ ოპე-
რაციაში მონაწილე ჩვენი მილი-
ციის თანამშრომლები: გელა ოთა-
შვილი, კობა ბერიშვილი, კო-
ტე დოლიძე, კუსა ლეჟავა და
სხვები, რომლებიც ორი თვეა
ჯავახეთში მორაგებენ და რო-
მელთაც ოპერატიულად და, რაც
შთავარია, მშვიდობიანად შეას-
რულეს ეს ოპერაცია.

როგორც ტელევიზიით მოის-
მინეთ, აჭარიდან შევიდნენ ერთ-
თი სოფელი უკვე ჩამოსახლბა
ბოგდანოვსკი (41 ოჯახი). უახ-
ლოეს ხანში კი 150 ოჯახი ჩა-
მოსახლდება, ამიტომაც დროუ-
ლად უნდა მოხდეს სახლების შე-
სყიდვა და გაფორმება.

სასამოგნოა, რომ ახლადჩა-
მოსახლბულნი უკვე შეგუდნენ
ადგილობრივ მოსახლეობასა და
პირობებს. უმრავლესობა მუშა-
ობაც დაიწყო. ბატონი ომარი
გვეუბნებოდა, რომ, ერთუზიან-
მით, თბილისელი ქალებიც კი
წყვილიან ძროხებს...

ბოგდანოვსკი ახლა ბევრი რამ
კეთდება, მაგრამ არის ცალკეუ-
ლი პრობლემები, რომელთა გა-
დასაწყვეტადაც ქართველებისა და
სომეხების ერთობლივი ძალისხმე-
ვაა საჭირო. ასეთია, მაგალითად,
საზღვრისპირა მიტაცებული მი-
წების პრობლემა და თავად საზ-
ოვრის პირიდან თორბეშში აღ-
დგენა (რუქების მიხედვით). ალ-
ბათ ალოგიკურია ისიც, რომ
სასაოკავო, სადაც ერთი სომეხიც
კი არ ცხოვრობს, ორი თვის წინ
თვითნებურად გადააყენეს საბჭო-
თავმჯდომარის, სომხთაერთი პირო-
ვნება, მარია უგლოვა და მის
ადგილზე რაიონის აგრომრეწვის
თავმჯდომარის ძმა დანიშნეს. აქა-
ურები დღემდე ამაოდ ითხოვენ
მარია უგლოვას აღდგენას.

ეს, რა თქმა უნდა, ისეთი სა-
კითხებია, რომელთა მშვიდობი-
ანად და უკონფლიქტოდ მოგვა-
რებაც შეიძლება. ქართველთა
და სომეხთა ოდითგანდელ ძმობას
ამ საკითხების თუნდაც ჩვენგან
მწვავედ დაყენებამ, ჩრდილი არ
უნდა მიაყენოს, საქართველოში
მცხოვრები სომეხები მხარში უნდა
გვედგნენ თავისუფლებისათვის მი-
მავალ გზაზე...

სილა ზოგოზური

ფუნდამენტური ნაშრომი კველი ბერძნული ფილოსოფიის ისტორიის შესახებ

გამოცემლობა „განათლება“
გამოსცა პროფესორ თამარ კუკა-
ვას წიგნი „ბერძნული ფილოსო-
ფიის ისტორია, ნაწილი პირველი“.
წიგნი განათვნილია დამხმარე სა-
ზღვრომეცნიერო უმაღლესი სას-
წავლებლების სტუდენტებისათვის.

პროფ. თ. კუკავა უკვე დიდი ხა-
ნია, რაც ეწევა ნაყოფიერ მუშაო-
ბას ძველ ბერძნულ ფილოსოფია-
ში. როგორც თვით ავტორი აღნი-
შნავს, წიგნის შესავალში, გამოკვე-
ცნილ ნაშრომში მან გამოიყე-
ნა თავისი საკანდიდატო დისერტა-
ცია „პლატონის მოძღვრება იდე-
ებზე და მისი კრიტიკა არისტოტელ-
ეს მიერ“, დაცული მის მიერ
1948 წ. თბილისის უნივერსიტეტ-
ში. აღნიშნული დისერტაციის ნა-
წილი შევიდა ახლანდელ გამოკვე-
ცნილ წიგნის თავში პლატონის
შესახებ. ნაწილი დისერტაციისა
გამოკვეცდა 1949 წელს ა. ს. პუ-
შკინის სას. პედ. ინსტიტუტის
„მომხმარებელის“ მე-8 ნომერში.

1961-63 წწ. მანძილზე ფილო-
სოფიის ინსტიტუტისა და საქა-
რთველოს მეცნიერებათა აკადემი-
ის „მანკი“-ში იმუშავებდა მისი
შრომები ატომისტიკის, სფისტი-
კის, არისტოტელესა და სხვა მთა-
ზოგუნების შესახებ, რაც მან და-
აჯამა სადოქტორო დისერტაციაში.
იგი გამოკვეცდა 1965 წ. სათაუ-
რით „შემეცნების თეორიის პრობ-
ლემები ძველ ბერძნულ ფილოსო-
ფიაში“. პროფ. თ. კუკავამ მნიშ-
ვნელოვნად წინ წაიწია ბერძნული
ფილოსოფიის კვლევა მისი თარგ-
მისა და კომენტარების საშუალო-
ბით. კერძოდ, მან თარგმნა დემო-
კრიტესა და ეპიკურეს ფრაგმენტე-
ბი და წერილები (გამოკვეცდა
1955 წ. გამბა „საბჭოთა საქართვე-
ლოს“ მიერ), არისტოტელეს „მე-
ტაფიზიკა“ (გამოკვეცდა 1978 წ.
გამბა „საბჭოთა საქართველო“-ს
მიერ), არისტოტელეს „რიტორიკა“
(1983 წ. თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის გამბა). ამჟამად
მან მომზადებული აქვს გამოკვე-
ცნილად არისტოტელეს ეთიკების
თარგმანი.

არსებული ლიტერატურის კრი-
ტიკული ანალიზის საფუძველზე
ავტორი აქამდე მეცნიერებაში მი-
ღებულ შედეგებს და მოზახეს იმ
მიმართულებას, სადაც უნდა წა-
მომართოს კვლევა მომავალში. ავ-
ტორს შეჰყავს მკითხველი პრობ-
ლემათა კვლევის სიღრმეში და მი-
აქცევს მის ყურადღებას ჯერ კი-
დედ სადავო და გადარწმუნებულ
პრობლემებზე. ნაშრომში მასალა
გაღმომცემლობაში შემქმნელია
ლად, ლაქონურად.

ავტორი თავისი მატერიალიზმს
თვლის არაბოლომდევარ მატერია-
ლიზმად, რისთვისაც მოტანილია

სათანადო დამადასტურებელი მა-
სალები. იგი ეკამათება იმ მკლე-
ვარებს, რომლებიც აიგივებენ პე-
რაკლიტესთან ცეცხლსა და ლო-
გოსს. წინააღმდეგ ამ მკლევა-
რებსა პროფ. თ. კუკავა ამტკიცებს,
რომ ცეცხლი პერაკლიტესთან იყო
პოტენციური, ხოლო ლოგოსი აქ-
ტიური საწყისი. პერაკლიტეს ფი-
ლოსოფია საერთოდ მის მიერ შე-
ფასებულია როგორც რელატივი-
ზმი, მაგრამ არა როგორც აბსო-
ლუტური რელატივიზმი.

დიდი მასალა მოტანილი პა-
რმენიდეს არსის საკითხის გაგება-
ში. ავტორი მისი პრედიკატების
გათვალისწინების საფუძველზე
გვთავაზობს არსის თავისებურ ინ-
ტერპრეტაციას, მაგრამ ამავე დროს
იზიარებს სხვა მკლევალების მო-
საზრებას პარმენიდესთან არსისა
და არსის იგივეობის შესახებ.

მრავალი ნაკლებ ცნობილი მასა-
ლა წარმოდგენილი პითაგორე-
ლების ცხოვრებისა და მოღვაწეო-
ბის, მათი ფილოსოფიის შესახებ.
წინააღმდეგ ცნობილი გერმანელი
მკლევალის ცეცხლისა, ავტორი
დამაჯერებლად ასაბუთებს პითა-
გორაზე აღმოსავლურ ფილოსოფი-
ის გავლენის და აღმოსავლეთში
პითაგორას მოგზაურობის ფაქტს.

ავტორმა მნიშვნელოვანი ადგი-
ლი დაუთმო დემოკრიტეს ურთი-
ერთობის კვლევას წინამორბედ
ფილოსოფიურ სისტემებთან და მის
გავლენას მომდევნო აზროვნების
განვითარებაზე. განსუთრებული
გულმოდგინებით არის შესწავლი-
ლი ავტორის მიერ დემოკრიტეს
შემეცნების თეორია, მისი ატომი-
სტური მოძღვრება, ათეიზმი და
ყოველივე ამის საფუძველზე მო-
ცემული დემოკრიტეს ფილოსო-
ფიის სწორი მეცნიერული შეფა-
სება.

დიდი ადგილი ეთმობა წიგნში
პლატონის ფილოსოფიის დასაგე-
ბა-ანალიზს. იგი გასაგებია, რადგან
პლატონზე, როგორც იდეალისტზე,
ჩვენი ნაკლებად წარმოგებდა
კვლევა. პროფ. თ. კუკავა ერთ-
ერთი პირველთაგანია, ვინც ხელი
მოკიდა მისი ფილოსოფიის კვლე-
ვას. ავტორი პლატონის შესახებ
გვება მრავალ სადავო კარდინალ-
ურ პრობლემას, კერძოდ, მისი
დიდოცნის ურთულატობას,
რასაც ის „ფორმალურ ურთულ-
ატობას“ უწოდებს, პლატონის
დამოკიდებულების საკითხს პერა-
კლიტესთან, სფისტიკებთან, ელე-
ვებთან. დემოკრიტესთან, ამ მხრივ
ავტორს პლატონის ფილოსოფია
ესმის როგორც რაღაც მყარისა და
უცვლელის ძიება შემეცნებაში, წი-
ნააღმდეგ პერაკლიტეობის, რო-
მლებმაც მთელი სამყარო მარადი-
ული მოძრაობის ასპარეზად აქცი-

ეს. დემოკრიტესთან პლატონის
მიმართებაში ავტორი ზედმეტს არა
მხოლოდ წინააღმდეგობას, არამედ
მემკვიდრეობითობას, რომ პლა-
ტონმა ბევრი რამ ისესხა დემოკ-
რიტესგან. პლატონის მოღვაწეობა
ავტორს დაყოფილი აქვს სამ პე-
რიოდად: სოკრატულ პერიოდად,
იდეების პირობაზირების, ანუ მათი
მეტაფიზიკური გაგების პერიო-
დად და კომპრომისულ პერიო-
დად. ასეთი დაყოფა სავსებით გა-
მართლებულია წიგნში მოტანილი
მასალებითა და მათი ანალიზით.

ყოველივე ამით ჩვენი იმის თქმა
გვიწევს, რომ წიგნი წარმოდგენს
მნიშვნელოვან შენაძენს ძველი
ბერძნული ფილოსოფიის კვლევის
საქმეში, მას მრავალი სიახლე შე-
აქვს ამ სფეროში, იგი ფუნდამენ-
ტალური მეცნიერული გამოკლე-
ვაა.

თუმცა ისიც უნდა აღინიშნოს,
რომ ზოგიერთ თავს ნაჩუქრების
კვალი აქვს, ამასთან დაკავშირებით
მე მინდა გამოვთქვა სურვილი,
რომ ნაშრომის კვლავ გამოცემისას
ზოგიერთი თავი გაფართოვებულ-
იქნას, მაგალითად პირველი თავი
იონური ფილოსოფიის შესახებ,
თავიდან ემპედოკლესა და ანაქსა-
გორას შესახებ.

ნაშრომში სათანადოდ არის გა-
მრავებული ქართული მკლე-
ვარების ნაშრომები, კერძოდ, გა-
მოყენებულია აქვს პროფ. ს. დანე-
ლიას შრომები, რომლებიც უძლი-
რდენ ჩვენი ავტორის მოღვაწეო-
ბას. ავტორი პროფ. დანელიას
კვლევის შედეგებს ანგარიშს უწე-
ვს და ითვალისწინებს, მაგრამ სა-
სურველი იქნებოდა შემდგომი გა-
მოცემისას ზოგიერთი უახლესი ნა-
შრომის გამოყენება, განსაკუთრე-
ბით დასავლეთ ენებზე გამოკვე-
ცნილს.

სასურველია, რომ ავტორმა ბო-
ლომდე მიიყვანოს კვლევა ძველი
ბერძნული ფილოსოფიის ისტორი-
ისა და როგორც ის გვიჩვენებს,
მიაწოდოს სტუდენტ ახალგაზრ-
დაობას ასევე საფუძვლიანად გა-
მოყვანილი შრომა ბერძნული
ფილოსოფიური აზროვნების გან-
ვითარების მომდევნო პერიოდისა,
არისტოტელეს და სხვა მის შემ-
დგომ მოაზროვნეთა შესახებ. ასე-
ვე სასურველი იქნებოდა არისტო-
ტელეს „ეთიკის“ დროული გამო-
კვეცება, რაც მნიშვნელოვნად შე-
უწყობდა ხელს არისტოტელეს
მნიშვნელოვან მემკვიდრეობის მეცნიე-
რული შესწავლისა და ათვისების
საქმეს.

ნინო ჩიხლაძე,
ფილოლოგიური მეცნიერებათა
კანდიდატი, ლიტერატურათმე-
ცოდნე, კრიტიკოსი.

ჩეხოსლოვატია დათავრდა, ჩეხოსლოვატია გრძელდება...

...იტალიისა და ინგლისის ნა-
კერძო გუნდების მრავალრიცხოვანი
გულშემატკვრელებისათვის მსოფ-
ლიის ჩემპიონატის დასრულება.

დასრულდა ფინალურად ერთი ნა-
ბიჯით ადრე, თანაც ორივე ნაკერ-
ძო ბრძოლა მხოლოდ პენალტების
სერიით დამთავრდა. რაც არ უნდა
ვილაპარაკოთ არგენტინელთა და
დასავლეთ გერმანელთა იტალიაზე,
ფაქტი ის არის, რომ მსოფლიოს
მეთოთხმეტე ჩემპიონატის ფინალ-
ში, ისევე როგორც ამ ოთხი წლის
წინ, ეს ორი განსხვავებული სტი-
ლის ნაკერძო ზედება ერთმანეთს.

მერს არ უსურვს კაცმა იმ
დღეში ყოფნა, როგორშიც დღეს
იტალიის ნაკერძის მწვრთნელი
აქელი ვიზინია. თითქმის ყვე-
ლაფერი დასასრული გეგმით მიდი-
ოდა, იტალიის ნაკერძი თანდათან
მიიწვდნენ წინ თავისი „ტიფიზე-
ბის“ განუყოფელი მხარდაჭე-
რით, მაგრამ, მათ გზაზე „უხილა-
ვმა ძალამ“ გაიბნინა. მაგრამ ეს
მთლად „უხილავე“ არ იყო — ეს
მათთვის და განსაკუთრებით ნე-
აპოლეონათვის კარგად ნაცნობი
დიეგო მარადონა იყო. რა თქმა
უნდა, ბევრი იყო კრიტიკა მარა-
დონასა და მისი თანაგუნდელების
გარშემო, მაგრამ იტალიელებისათ-
ვის იმ ახედვით დღეს კიდევ ერთ-
ხელ დადასტურდა, რომ ფეხბუ-
რთში ამინდს ყოველთვის ვარსკე-
ლავები ჰქმნიან.

ტყუილად არ ეშინოდა მსოფ-
ლიის ერთ-ერთი საუკეთესო მეკა-
რეს ვალტერ ძენგას პენალტების
სერიისა, იმდენად უსუსურად გა-
მოიყურებოდა იგი კარის ხაზზე.
თუმცა ამაში მეკარის კლასი არ
გამოიხატება, ისევე როგორც უი-
ლოლო რობერტო დონადონისა,
რომელიც მთელი ჩემპიონატის მა-
ნძილზე საუკეთესო იყო იტალი-
ელთა რიგებში. მთავარი მიზეზი
იმისა, რომ იტალიელებმა ვერ შე-
სძლეს თავიანთი ჩვეული თამაშის
ჩვენება, ჩვენი აზრით, ვიზინის ტა-
ქტიკური შეცდომა იყო. ჯან-ლუკა
ვიალი მსოფლიოში აღიარებული
ფორვარდია და ამიტომაც მეტად
უნაურადაც მოგვეჩვენა მისთვის
უჩვეულო ამბულაში ყოფნა. წინა
ხაზზე კი მხოლოდ სალვატორე
სკოლაჩი „დაქროდა“ და თუმცა თავისი
გოლი მაინც გაიტანა, მისი
თამაში ნაკლებად ეფექტური იყო
და ბოლოს, იტალიელებს ვერც
აღლო სერენამ და ვერც რობერტო
ბაჯომ უშველა...

დიდი ხანი ელოდა ინგლისელთა
მწვრთნელი ბობი რობსონი თავის
შეგირდებისაგან ასეთ თამაშს და
აი, მთავაც არ შეირცხვინეს თავი.
უნდა ითქვას, რომ ინგლისელებს
მეუძლიათ იამაყან თავიანთი ნა-
კერძი, რომელმაც ამ ჩემპიონატზე
ჩატარებულ შეხვედრებიდან ყვე-
ლაზე ლამაზ და საინტერესო მატ-
ჩებად მიჩნეულებში მიიღეს მონა-

წილობა: ინგლისი — პოლანდია,
ინგლისი — ბელგია, ინგლისი —
კამერუნი და, რა თქმა უნდა, ინგ-
ლისი — დასავლეთ გერმანია, პი-
ტერ შილტონი, მარკ რაიტი, პოლ
გასკინი, კრის უოლდი და გარი-
ლნიკერი ჰემმარტ ვარსკლავე-
ბად მოგვეცოცნენ. და რომ არა
ჯონ ბარის, სტივ პოქისა და გან-
საკუთრებით ბრაიან რობსონის
ტრავმები, ვინ იცის, იქნებ საქმე
პენალტებისამდე არც მისულიყო...

თუმცა ეს ჩვენი წმინდა სუბიე-
ქტური აზრია და მკითხველებისათ-
ვის თავზე მოხვევას არ ვაპი-
რებთ. მაგრამ, კიდევ ვიმეორებთ,
რომ მეტოქე მეტად ძლიერი და მა-
რთლად ღირსეული იყო, რომელიც
მთელი პირველობის მანძილზე
ლამაზ და შემტევ ფეხბურთის აჩვენე-
ბდა. ამ მატჩში ფრანც ბეკენბა-
უერმა მკირ კორექტურობა შეიტა-
ნა გუნდის შემადგენლობაში, რო-
მელმაც ნაწილობრივ გაამართლა
კიდევ „შავი სამუშაოს“ შემსრუ-
ლებელი უეე ზონის ნაცვლად მო-
ელანზე მეტად ტექნიკური და შემ-
ტევი სტილის ნახევარმცველი ოლ-

(დაასრული შე-8 გვ.)

ორივე სიტყვა ერთი მნიშვნელობანი პრობლემის შესახებ

საკრებულო პროგრამა „სა-
ლაშო მშვიდობისა“ ერთ-ერთ ბო-
ლო გადაცემაში გამოვიდა საქარ-
თველოს ალკა ცენტრალური კომი-
ტეტის ყოფილი ფუნქციონერი გო-
გი დობორჯიშვილი და გვიამბო, თუ
რას აპირებს ყოფილი კომკავშირი.
უნდა ითქვას, რომ ჩვენი ასოცი-
აციის წევრთა უმრავლესობა გოგი
დობორჯიშვილს ჯერ კიდევ უნი-
ვერსიტეტიდან იცნობს და გარკვე-
ულწილად პატივს სცემს მას, რო-
გორც ენერგიულსა და ინიციატი-
ვიან ადამიანს.

მაინც რა გვიამბო გოგიმ? ყო-
ფილი კომკავშირის ბაზაზე იქმნე-
ბა ორი ორგანიზაცია, რომ იგი
წარმოადგენს ერთ-ერთ საინიცია-
ტივო ჩვენს და ამ უკანასკნელში
გაერთიანდებიან აპოლოტიკური
ახალგაზრდები.

განმარტებისათვის.
აპოლოტიკურობა, მსუბუქად რომ
ვთქვათ, ეკვრის ქვეშ აყენებს ზე-
ობრიობას. სამშობლოს ინტერესე-
ბის დაცვა უკვე პოლიტიკაა. სულ
სხვა საქმეა პოლიტიკურად დამო-
უკიდებელი.

მაგრამ ყოველივე ეს არ არის
ჩვენი დღევანდელი წერილის თე-
მა. ჩვენი ყურადღება მიექცია იმ
განცხადებას, რომ თურმე ყოფილი
კომკავშირის მთელი უმრავლესობა
იმ ქონება იმ ორ ორგანიზაციას
შორის უნდა განაწილდეს, რომლებ-
იც ჩამოყალიბდებიან საქართვე-
ლოს ალკა-ს ბაზაზე. ჩვენ ვფიქ-
რობთ, რომ საკითხის ასე გადაწყ-
ვერა დამუშავებულია.

ვინაიდან:
1. კომკავშირის ბაზაზე შექმნილ
ორივე ორგანიზაციაში შენარჩუნე-
ბულია ყოფილი ალკა ფუნქციონე-
რების კადრები (რადგან ინიცია-
ტივა სწორედ მათგან მოდის), აქე-
ლან გამოდინარე ამ ეტაპზე
ცხადია, რომ ვერც ერთი და ვერც
მეორე ორგანიზაცია თავს ვერ და-
აფუძვს კომკავშირის ტრადიციულ
ორგანიზაციულ სტრუქტურას, რა-
დგან ორგანიზაციის სახის განმსა-
ზღვრელი ფაქტორი ყოველთვის
იყო, არის და იქნება პიროვნება.
აქედან გამომდინარე ცხადზე უკ-
მაღლესია, რომ ერთი გაუქმებული
კომკავშირის ნაცვლად ორი სა-
ხელშეცვლილი კომკავშირი მოგ-
ვევლინება. საბუთად ისიც კმარა,
რომ ყოფილი კომკავშირელების და-
მოკიდებულება კომპარტიასთან,
ერთი მხრივ, და კომპარტიის მფარ-
ველობითი დამოკიდებულება კომ-
კავშირელების მიმართ, მეორე მხრივ,

იგივე რჩება. მიუხედავად თვით-
ლიკვიდაციისა, კომკავშირელი ფუნ-
ქციონერები განაგრძობენ თავი-
ანთ კამპინებში „საქმიანობას“, რაც განსაკუთრებით მკაფიოდ
რაიონულ რგოლებში.

2. თუ კომკავშირის ბაზაზე შექ-
მნილმა ორმა ორგანიზაციამ ერთ-
მანეთში გადანიშნულ უმრავლეს-
ობაზე ქონება, მაშინ დარჩება ისე-
თი ძლიერი მატერიალური ბაზა,
რომ საქართველოში არსებული
ახალგაზრდული ორგანიზაციები
კიდევ დიდხანს ვერ იქნებიან მთ-
ლადიკონკურენტუნარიანი. თუ რა
სამართლებრივ საფუძველზე შე-
იქმნა კომკავშირის ქონება — ეს
ყველაზე მეტად ცნობილია და ამის
შესახებ სიტყვას აღარ გავაგრძე-
ლებთ, მაგრამ დაუშვებელი სწო-
რედ ის არის, რომ ზემოთ აღნიშ-
ნულ ორ ორგანიზაციას სურს სამარ-
თლებრივი საფუძველი დაუშვებ-
ლოს საქართველოს ახალგაზრდო-
ბისგან წლების მანძილზე, პირდა-
პირ ვთქვათ, გამოიწვიოს ქონებას.
მოკლედ, ერთი ჩვენი უფროსი მე-
გობრის სიტყვებით რომ ვთქვათ,
ასეთ სურათს მივიღებთ: საროსკი-
პოს შეეცვლება მხოლოდ სახელ-
წოდება — დარჩება საფუძველზე
(თუნდაც ორი საფუძველზე), ხოლო
პირველის დანიშნულება შენარჩუ-
ნებული იქნება. რადგან სასარ-
გებლოა ქვეყნისათვის ამგვარი ვი-
თარება, თავად მკითხველმა განსა-
ჯოს.

როგორ უნდა განაწილდეს აწ-
გაუქმებული კომკავშირის ქონე-
ბა? მოგახსენებთ ჩვენი აზრს:
მორალური უფლება ყოფილი
კომკავშირის ქონებაზე აქვს საქა-
რთველოში არსებულ ყველა იმ ახ-
ალგაზრდულ ორგანიზაციას, რო-
მელიც შეიქმნა კომკავშირის თვით-
ლიკვიდაციის გამოცხადებამდე. მა-
გრამ მავანმა შეიძლება გვითხრას,
მორალი და კანონი ხშირად სხვა-
დასხვა მაგიდას უსხედან და გა-
რკვევლილად მართალიც იქნება —
ასეთია რეალობა ჩვენთან და
მას ანგარიში უნდა გაეწიოს.
სამართლებრივად საქველმოქმე-
დო ასოციაცია „აღორძინება“
აქვს იურიდიული საფუძველი იმი-
სა, რომ განაცხადოს პრეტენზია
კომკავშირის ქონების ნაწილზე და
გამოვიდეს ქონების გადაწესება-
ში მონაწილე ერთ-ერთ პირად.
უფრო მეტიც, ძირითადი როლი
ყოფილი კომკავშირის ქონების გა-
დაწესებაში სწორედ „აღორძინე-
ბამ“ უნდა ითამაშოს, ვინაიდან:
თუ კომკავშირის ბაზაზე ჯერ კი-
დევ ჩამოყალიბდებოდა ორი ორგა-
ნიზაცია აქვს სურვილი გამოვი-

დეს ალკა-ს მემკვიდრედ („აღორ-
ძინებას“ ასეთი სურვილი, თავის-
თავად, არ გააჩნია) საქართველო-
ს ალკა არის ფინანსურად დავა-
დებული საქველმოქმედო ასოციაცია
„აღორძინებაში“, აქედან გამო-
დინარე, უპირველესად სწორედ
„აღორძინებას“ უნდა აღიაროს
ესა თუ ის ორგანიზაცია თუ ორ-
განიზაციები კომკავშირის უფლებ-
ბრივ მემკვიდრედ, წინააღმდეგ შე-
მთხვევაში მოქალაქეთა ჩვენთვის,
რომელთაც სურვილი აქვთ გაერ-
თიანდნენ ორგანიზაციასა თუ ორ-
განიზაციებში და თავი გამოაცხა-
დონ კომკავშირის მემკვიდრედ თუ
მემკვიდრეებად, ჩათვლებიან თვით-
მთავრებოდ, რადგანაც არ სურთ
შეასრულონ მათი წინამორბედი
ორგანიზაციის ვალდებულებები.

„აღორძინების“ ფონდშია 60000
მანეთი (თანხა გადარიცხულ იქ-
ნა ერთი ორგანიზაციის მიერ) და
ა. შ.

საქველმოქმედო ასოციაცია „აღ-
ორძინების“ გამგეობამ შეაფასა
წამოწყებული აქცია, როგორც სა-
ხელის პლაგიატის გამოყენებით
მოწყობილი პროვოკაცია მოსახ-
ლეობის დეზორიენტაციის მიზნით.
ამიტომაც გადაწყვიტა სარჩელის
აღმერა არბიტრაჟში, ხოლო არსე-
ბული კანონმდებლობის საფუძვე-
ლზე შეიტანა პრეტენზია კომკავ-
შირის ცე-ში, „ახალგაზრდა კომუ-
ნისტში“ კი აღნიშნულ აქციას
უბასუბა წერილით: „ბარათზე-
ლის კომკავშირული გაგება, ანუ
იფუფისიანი სვლა პაიკით“ (კომ-
კავშირელებს ციტირებული ჰყავ-

რათა გავგვეგო, თუ რა რაოდე-
ნობის თანხაა ყოფილი აქციის ან-
გარიშზე, უნდა მოგახსენოთ, რომ
თანხა მეტად სოლოღოვანია. საქვე-
ლმოქმედო ასოციაცია „აღორძინე-
ბის“ გამგეობის გადაწყვეტილებით
ის თანხა, რომელიც გადარიცხუ-
ბა ჩვენს ანგარიშზე ყოფილი კომ-
კავშირის ფონდიდან, მთლიანად გა-
დავა „ბავშვთა ფონდის“ ანგარი-
შზე რეკლამით — მშობლების გა-
რეშე დარჩენილ ბავშვთა დახმ-
არებისათვის.

ყოველივე ზემოთქმულიდან გა-
მოდინარე, საქველმოქმედო ასო-
ციაცია „აღორძინება“ მონაწილეო-
ბას მიიღებს ლიკვიდირებული კომ-
კავშირის ქონების გადანიშნუ-
ბაში იმ ორ ორგანიზაციასთან ერ-
თად, რომელთაც პრეტენზია აქვთ
კომკავშირის მემკვიდრეობაზე, ალ-
იარებს რა მათ მათი წინა-
მორბედი ორგანიზაციის ვალდე-
ბულებების შემსრულებლად ე. ი.
უფლებრივ მემკვიდრედ. იმდენ გა-
მოვთქვამთ, რომ „აღორძინებას“
და პრეტენდენტი ორგანიზაციების
საინიციატივო ჩვენთვის შორის შე-
თანხმება მოხდება. რაც შეეხება
ფულად სახსრებს, რომლებიც სა-
ქართველოს ალკა-ს თანხებიდან
„აღორძინებას“ დაუბრუნდება, რო-
გორც უკვე ითქვა მთლიანად მო-
ხმარდება უფლებამოსილ დარჩენილ
ბავშვებს — ეს მნიშვნელოვანია,
იმიტომ, რომ „აღორძინება“ მო-
ლაპარაკების დროს ამ მხრივ და-
ინტერესებული არ იყოს. აგრეთვე
ჩვენთვის მნიშვნელოვანია ისიც,
რომ გათვალისწინებული იქნეს სა-
ქართველოში არსებული ახალგა-
ზრდული ორგანიზაციების ის მო-
რალური რეალობა, რომელიც აქვთ
ყოფილი კომკავშირის ქონებაზე.

კომკავშირის ქონების გადანიშ-
ნუბა ეს მეტად მნიშვნელოვანი
პრობლემაა, ამიტომაც წერილი
დასათუთებლად იქნა „ორივე
სიტყვა...“ რა თქმა უნდა ეს პრო-
ბლემა მხოლოდ ასეთი სახით ვერ
გადაიჭრება. პრობლემის გადაჭრა
ვერ მოხერხდება დასურულ კარე-
ბში. „აღორძინებას“ აქვს სრული
სამართლებრივი უფლება, მონაწი-
ლეობა მიიღოს საქართველოს
ლიკვიდირებული ალკა-ს ქონების
განაწილებაში.

ვინაიდან კომკავშირი ლიკვიდ-
ირებულია, ჩვენ არ შეგვიძლია პრო-
ბლემის განსახილველად მივიღოთ
მასთან. ვინაიდან საქველმოქმედო
ასოციაცია „აღორძინებას“ არ გა-
აჩნია შენობა, არ შეგვიძლია
დაინტერესებულ მოქალაქეთა
ჩვენთვის მნიშვნელოვანი ჩვენთან.

ამიტომ ჩვენ ვთხოვთ გვილა ბა-
რამიძის და გოგი დობორჯიშვილის
ა. წ. 12 ივლისს, ზუთშაბათს, დი-
ლის 11 საათზე, მოვიდნენ ტელე-
ვიზიის შენობასთან. იქვე გამართუ-
ლი მოლაპარაკების შემდეგ მო-
დებია ჩაწერა და საზოგადოებრი-
ობის ეცნობება შედეგის შესახებ.

ჩვენ იმედს გვაქვს, რომ გიგა
ბარამიძისა და გოგი დობორჯიშვი-
ლისათვის სურთ ერთი არ არის საქა-
რთველოში არსებული ახალგაზრ-
დული ორგანიზაციების ადგილზე
„აყენისა თუ წინასწარ ტენდენ-
ცია, სურათი არ არის საქარ-
თველოს ახალგაზრდობის ორიენტა-
ცია...“

იმედის გაცრელების შემთხვევაში
ვითხოვთ უფლებას დაინტერე-
სებულ პირთა გაუცნობლად ჩვენს
ხელთ არსებული მასალები გადა-
ვცეთ ტელევიზიით და გამოვქე-
ვით მოსახრება საქართველოს
ალკა-ს უფლებრივი მემკვიდრე-
ების ვინაობის თაობაზე.

პაატა გომეზაშვილი,
საქველმოქმედო ასოციაცია
„აღორძინების“ პრეზიდენტი.

ამ გვერდზე გამოქვეყნე-
ბული მასალების პონორა-
რი გადარიცხება სოფ.
პუკაბის მუნიციპალიტეტის ფო-
ნდში, ასოციაცია „აღორ-
ძინების“ ანგარიშზე
100700408 მთაწმინდის რა-
იონის ბინსტუბანკში.

ჩემიონატი დათავრდა, ჩემიონატი გრძელდება...

(დახასრული)
აფ ტონი გამოვიდა, რომელიც სა-
ჭაოდ აქტიურობდა ამ შეხვედრა-
ში, ისევე როგორც კლასიკური
ტალერი, ლიტერატურული და გვი-
დო ბუხეალო. რაც შეეხება ან-

დრეას ბრემსს, სამართლიანად შე-
იძლება ითქვას, რომ ამჟამად იგი
მსოფლიოში უძლიერესი მარცხეა
მცველია. სამწუხაროდ, ვერაფრით
გამოიჩინა თავი ამ შეხვედრაში
იურგენ კლისმანმა, რომელიც საი-
მედოდ იყო „ამოკეტლი“ ინგლი-

სელ მცველთა მიერ. ასევე საიმე-
ლოდ და მეტად ყურადღებით სდა-
რჯობდა იურგენ კოლერი ინგლი-
სელთა მთავარ გოლეადორს გარი
ლონგერსს, მაგრამ ამ უკანასკნელ-
მა ისეთი ბურთი გაიტანა, რომე-
ლიც მხოლოდ მას შეუძლია...

ბოლოს კი ის შეიძლება ითქვას,
რომ ყოაო აველანისა არ ვიცით,
მაგრამ, ჩვენი აზრით, პენალტების
სერიათ (ნახევარფინალში მა-
ინც) ფინალისტების გამოვლენა არა
სამართლიანია...

გიო ბუხაშვილი

საზოგადოებრივი
ქვეყნული
Общественно - политическая
молодежная газета
«Ахалгазრда ივერელი»

ტელეფონები: მისაღები — 92-97-81;
პასუხისმგებელი მდივანი — 92-81-58;
წერილების ყაწყოფილება — 90-00-49.

საქართველოს კ. ც. ს. სტამბა 380008, თბილისი-38, გ. კოსტავას ქ. № 14, იბეჭდება
ოქტებრიდან წესით საგაზეთო კორპუსში, სოფ. რაჭის № 29
8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 Наш индекс 66400
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
უე 00916

რედაქტორი
მეორე რედაქტორი
რედაქციის მისამართი
მ. თბილისი — 380008
მ. კოსტავას ქ. № 14.